

fælles opgaver, der skal styrkes i miljøpolitikken, mindsteregler i skattepolitikken, kamp imod arbejdsløsheden, som alt sammen kalder på et mere forpligtende samarbejde og mere fælles handling for at sikre velfærdssamfundet.

Og på den anden lige så vigtige side har vi den fælles mønt, fælles forsvar og lignende ting som klare eksempler på en udvikling, vi siger nej til. En balance, der i virkeligheden meget afspejler de holdninger, jeg tror, der er i befolkningen, hvor de fleste på den ene side godt kan se fornuften og nødvendigheden i meget af samarbejdet, men på den anden side har stærke reservationer, når unionsbyggeriet går over gevind.

Enhedslisten har fremlagt en dagsorden her i dag, der kun rummer den ene side af sagen, dér, hvor man er imod, og det er simpelt hen for sølle, synes vi. Man bør også have de positive og offensive bud på, hvor der er brug for et forstærket samarbejde, og derfor må vi stemme imod det forslag til vedtagelse, Enhedslisten har lagt frem her.

Vi oplever i SF, at der er lidt af en kampagne i gang – måske fra pressen, måske fra den borgerlige side af salen her – hvor man forsøger at vise, at forbeholdene er tossedede og virker tossedede på alle mulige felter. Jeg synes, der er behov for at kvalificere den debat. Det er jo ikke rigtigt, at Danmark ikke kan gå ind i en diskussion om flygtningepolitik og ikke kan gå ind i at diskutere, hvor mange flygtninge forskellige lande skal tage. Det kan vi jo sagtens.

Vi kan bare ikke i sidste instans deltage i en afstemning, og vi kan ikke acceptere, at de andre lande påtvinger os en bestemt kvote. Det er nødt til at være frivilligt for Danmarks vedkommende, men det er her, forbeholdet ligger. Det er ikke sådan, at vi ikke kan gå ind i diskussionen overhovedet.

Tilsvarende med forsvarsforbeholdet. Det spærrer ikke for, at Danmark deltager i sikkerhedspolitiske debatter, og det bør heller ikke spærre for, at Danmark deltager i sikkerhedspolitiske debatter. Det bør heller ikke spærre for, at Danmark deltager i de mere humane aktioner som minerydning og den slags, der er helt fredsommelige ting, som vi jo alle sammen synes det er dybt fornuftigt at deltage i.

Så har vi debatten om Den Økonomisk-Monetære Union, hvor regeringens påstand er, at forbeholdet koster en fantastisk masse. Det kan vi ikke se. Danmark har fået en ganske fornuftig aftale med de andre lande, som vil stabi-

lisere den danske krone. Derimod kan vi se, at deltagelse i ØMU'en giver en utrolig dyb integration i Europa og en meget forstærket unionsudvikling, som vi ikke ønsker, og det er derfor, vi fortsat siger nej til dansk medlemskab af ØMU'en.

Der er nogle andre ting, vi skal have på dagsordenen. Vi skal have mere åbenhed og demokrati, offentlighedsregler og kontrolbeføjelser i Europa-Parlamentet, beføjelser til Revisionsretten, åbenhed i Ministerrådet og åbne møder i Europaudvalget. Vi skal have opprioriteret miljøindsatsen i Europa på alle felter; vi skal have beskæftigelsespolitikken mere i centrum og bruge de samarbejdsmuligheder, der er med forskellige centrum- og venstre-regeringer rundt omkring i Europa, og vi skal først og fremmest have østudvidelsen sat på dagsordenen som det vigtigste og helt afgørende sikkerhedspolitiske projekt i Europa.

Da vi havde åbningsdebatten i oktober, havde de fleste vel en fornemmelse af, at det folketingsår, der lå foran os, blev meget fredsommeligt rent indenrigspolitisk. Sådan gik det ikke, og det skyldes bl.a., at regeringen på trods af kraftige advarsler fra bl.a. SF valgte at lave finanslov med Venstre og De Konservative. Som en tyv om natten kom regeringen og forringede efterlønnen voldsomt, forringede forholdene for de arbejdsløse og forringede forholdene for mange førtidspensionister, og alt det skete samtidig med, at man gav meget store skattelettelser til det store erhvervsliv og til dem, der havde store jordlodder.

Reaktionen udeblev ikke. Socialdemokratiet oplevede den største vælgerflugt i mands minde, og befolkningen måbede. Ved valget i marts havde statsministeren ført valgkamp på, at efterlønnen ikke måtte forringes, og alligevel var det lige præcis det, der skete. Venstre kunne gnide sig i hænderne, for helt frivilligt gennemførte regeringen nemlig lige præcis den politik, Venstre står for.

SF har været hård i sin kritik af efterlønsindgrebet – hård, men retfærdig efter vores egen mening. Det var et asocialt indgreb, man lavede, og man gav alt for stor indflydelse til de borgerlige partier. Desværre har vi set det igen lige her for nylig i form af et forsvarsforlig, hvor man – selv om man kunne have fundet et flertal til venstre i Folketinget for at opretholde regeringens eget spare mål for forsvaret – valgte at lave det sammen med de borgerlige, selv om